

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/46/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3220010125
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3220010125.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Lucie Horvátovej a JUDr. Beáty Javorkovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 05. septembra 2022 prejednal odvolanie obžalovaného M. B., nar. XX.XX.XXXX v O., trvale bytom O. XX, na verejnom zasadnutí prítomného, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 2T/5/2020 zo dňa 21.03.2022 a takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. zrušuje sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. s použitím § 285 písm. b) Tr. por. sa obžalovaný M. B. oslobodzuje spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou sp. zn. Pv 360/19/3301 zo dňa 22.06.2020 pre skutok právne posúdený ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v presne nezistený deň pred 01.11.2018 v O. ako konateľ obchodnej spoločnosti EM TECH, s.r.o., so sídlom Pečeňany 36, IČO: 47 587 903 dodatočne uzatvoril pracovnú zmluvu so svojou manželkou N. B. s dátumom vzniku pracovného pomeru od 20.02.2018, ktorú následne prihlásil do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia až 01.11.2018, čím porušil ustanovenie § 231 odsek 1 písmeno b) bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, dňa 31.10.2018 jej vystavil potvrdenie zamestnávateľa na účely uplatnenia nároku na nemocenskú dávku, pričom N. B. podala dňa 08.11.2018 žiadosť o priznanie nemocenskej dávky - materského s účinnosťou od 01.11.2018 podľa § 184 odsek 5 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, ktoré nebolo N. B. priznané a materské jej nebolo vyplatené, pričom obvinený takto konal v úmysle na škodu Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany, Nám. M. R. Štefánika 2269/18, Topoľčany obohatiť svoju manželku N. B., ktorej by v prípade priznania nemocenskej dávky bolo vyplatené materské vo výške 6.289,90 €,

pretože tento skutok nie je trestným činom.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný M. B. uznaný vinným z prečinu podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., pretože v presne nezistený deň pred 01.11.2018 v O. ako konateľ obchodnej spoločnosti EM TECH, s.r.o., so sídlom Pečeňany 36, IČO: 47 587 903 dodatočne uzatvoril pracovnú zmluvu so svojou manželkou N. B. s dátumom vzniku pracovného pomeru od 20.02.2018, ktorú následne prihlásil do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia až 01.11.2018, čím porušil ustanovenie § 231 odsek 1 písmeno b) bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, dňa 31.10.2018 jej vystavil potvrdenie zamestnávateľa na účely uplatnenia nároku na nemocenskú dávku, pričom N. B. podala dňa 08.11.2018 žiadosť o priznanie nemocenskej dávky - materského s účinnosťou od 01.11.2018 podľa § 184 odsek 5 zákona č. 461/2003 Z.z. o

sociálnom poistení, ktoré nebolo N. B. priznané a materské jej nebolo vyplatené, pričom obvinený takto konal v úmysle na škodu A. poisťovne, pobočka E., Nám. M. R. Z. XXXX/XX, E. obohatiť svoju manželku N. B., ktorej by v prípade priznania nemocenskej dávky bolo vyplatené materské vo výške 6.289,90 €.

Bol za to odsúdený podľa § 221 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorý mu bol podľa §§ 49 ods. 1 písm. a) a 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. mu bol uložený aj trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť vo výmere 1 rok.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote obžalovaný odvolanie, ktoré zahlásil prostredníctvom obhajcu do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po jeho vyhlásení, ktoré následne odôvodnil sám i prostredníctvom obhajcu. V jeho písomných dôvodoch uviedol, že okolnosti spojené so zamestnávaním svojej bývalej manželky N. B. riadne objasnil a presne pomenoval, z akého dôvodu sa nemohlo jednať o fiktívne pracovné miesto. Ak by mal záujem vylákať peniaze od Sociálnej poisťovne, bolo by vhodnejšie, ak by pre uplatnenie materského použil výšku svojej mzdy, ktorá bola podstatne vyššia. Podstata „problému“ spočíva v jeho nedbanlivostnom konaní (bol zvlášť ľahostajný a k povinnostiam pristupoval nedbalo), pretože oneskorene prihlasoval zamestnancov do Sociálnej poisťovne a tiež podával výkazy za zamestnancov. Tieto „pochybenia“ je možné zaradiť pod tzv. pravú ľahostajnosť, ktorá však nie je totožná s nepriamym úmyslom. Inak povedané - nebol mu preukázaný úmysel dopustiť sa stíhaného trestného činu. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že ho oslobodí spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní:

- prítomný prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný, a preto navrhuje odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť podľa § 319 Tr. por.,
- zástupkyňa Sociálnej poisťovne sa v konečnom návrhu pripojila ku konečnému návrhu prokurátora,
- obhajca obžalovaného navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené v písomných dôvodoch odvolania,
- obžalovaný sa v rámci konečného návrhu pripojil k tomu, čo uviedol jeho obhajca.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Odvolací súd v prípade výroku o vine preskúmaním veci zistil, že skutok uvedený vo výrokovej časti napadnutého rozsudku a kladený za vinu obžalovanému nenapĺňa znaky prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 278 ods. 1 Tr. por. súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 221 ods. 2 Tr. zák. odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním väčšiu škodu.

V prvom rade je potrebné uviesť, že prokurátorka Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou podala na obžalovaného na súd prvého stupňa obžalobu sp. zn. Pv 360/19/3301 zo dňa 22.06.2020 pre skutok právne posúdený ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. na totožnom skutkovom základe, ako je tento uvedený v napadnutom rozsudku.

Obžalovanému sa teda aj v obžalobe kládlo za vinu konanie spočívajúce v tom, že ako konateľ obchodnej spoločnosti dodatočne uzatvoril pracovnú zmluvu s N. B. a že jej vystavil potvrdenie zamestnávateľa na účely uplatnenia nároku na nemocenskú dávku a takto konal v úmysle na škodu Sociálnej poisťovne obohatiť ju. Avšak už nie obžalovaný, ale iná (neobvinená) osoba (práve N. B.) následne podľa obžaloby podala žiadosť o priznanie nemocenskej dávky - materského, a teda uvedenie Sociálnej poisťovne do omylu a v podstate aj následok stíhaného prečinu (pokús o obohatenie na škodu cudzieho majetku) neboli v obžalobe pripisované konaniu obžalovaného. Len samotné dodatočné uzatvorenie pracovnej zmluvy a vystavenie potvrdenia zamestnávateľa na účely uplatnenia nároku na nemocenskú dávku nemožno, bez uvedenia ďalších okolností charakterizujúcich konanie obžalovaného, právne posúdiť ako „podvodné konanie“ voči Sociálnej poisťovni.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní rozhodol o tejto obžalobe napadnutým rozsudkom tak, že „zotrval“ na tvrdeniach obžaloby a nekriticky si osvojil jej skutkové a právne závery (skutkovú vetu na základe výsledkov vykonaného dokazovania neupravil - nedoplnil, i keď v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný fiktívne vytvoril pracovný pomer s N. B. a podmienky rozhodné pre posúdenie vzniku nároku na materskú dávku, čím sa pokúsil o uvedenie Sociálnej poisťovne do omylu v otázke splnenia zákonných podmienok, keďže reálne pracovný pomer s N. B. nevznikol a netrval, pričom tak konal v úmysle obohatiť N. B. na úkor A. poisťovne, ktorej by v prípade priznania nároku na materskú dávku z pracovného pomeru so zamestnávateľom EM E., s.r.o. a vyplatenia tejto dávky vznikla väčšia škoda), ale odvolací súd takýto jeho postup nepovažuje za správny. Pritom súd prvého stupňa mohol, pre vyššie uvedené zistenia, rozhodnúť po preskúmaní obžaloby a podľa jej obsahu a obsahu spisu taktiež aj o odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorovi podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por.

Vo všeobecnosti platí, že súd musí skutok uvedený v obžalobe prejednať vždy v celom rozsahu, pričom má právo i povinnosť do svojho rozhodnutia premietnuť výsledky hlavného pojednávania, ktoré prípadne údaje uvedené v obžalobe modifikujú, pokiaľ sa však neporuší totožnosť skutku (§ 278 ods. 1 Tr. por.). Totožnosť skutku je ale zachovaná len vtedy, keď je zachovaná jeho podstata (totožnosť konania či následku). Podstata skutku spočíva v konaní páchatela a v následku, ktorý bol týmto konaním spôsobený a ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva. Podstata skutku teda spočíva v účasti obžalovaného na určitej udalosti vo vonkajšom svete opísanej v obžalobe, z ktorej vzišiel následok porušujúci alebo ohrozujúci spoločenské záujmy chránené Trestným zákonom.

Preto ak by odvolací súd pristúpil k úprave skutkovej vety uvedenej v napadnutom rozsudku, do ktorej by doplnil výsledky vykonaného dokazovania na súde prvého stupňa tak, aby skutková veta už napĺňala všetky znaky skutkovej podstaty stíhaného prečinu, zmenil by totožnosť skutku, resp. podstatu skutku, na čo však nie je zo zákona oprávnený. Odvolací súd totiž v neprospech obžalovaného môže zmeniť napadnutý rozsudok vo výroku o vine len na základe odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaného, čo ale nie je prejednávaný prípad, keďže odvolacie konanie „inicioval“ vo svoj prospech len obžalovaný (ide o zásadu zákazu zmeny k horšiemu, resp. zákaz reformatio in peius).

Odvolací súd taktiež zistil, že skutok, pre ktorý bol obžalovaný uznaný za vinného, by nemal vo vzťahu k nemu iný príslušný orgán prejednať ako priestupok, služobné previnenie či disciplinárne previnenie, s prihliadnutím aj na tú skutočnosť, že zamestnávateľom N. B. nebol obžalovaný ako fyzická osoba, ale (taktiež neobvinená) právnická osoba - spoločnosť EM TECH, s.r.o., ktorá porušila ustanovenie § 231 ods. 1 písm. b), bod 1 Zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov s poukazom na § 7 ods. 1 písm. b) tohto zákona (teda nie obžalovaný, ako bolo uvedené v skutkovej vete napadnutého rozsudku) a ktorá už je aktuálne vymazaná z obchodného registra (bez právneho nástupcu).

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a následne sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. s použitím § 285 písm. b) Tr. por. obžalovaného oslobodil spod obžaloby prokurátorky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.